

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201791
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121201791.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Michala Boroňa v sporovej veci žalobcu: Š. Y., N.. XX.X.XXXX, A. L. Q.. Ž. XXX, XXX XX D., zastúpeného JUDr. Martinom Kirňakom, advokátom so sídlom Vajanského 43, 080 01 Prešov, IČO: 42078474, proti žalovanému: Slovenská republika, Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 00166481, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 20C/12/2021-107 z 15.11.2021, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 12.975,50 eur s 5 % úrokom z omeškania zo sumy 5.975,50 eur od 26.1.2021 do zaplatenia, a to troch dní od právoplatnosti rozsudku. Určil, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru W., Úrad justičnej a kriminálnej polície Č.: K.-XX/OVK-W.-XXXX zo dňa 24.5.2010, bolo proti žalobcovi začaté trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že v mesiaci október roku 1999 v W. na L.. K. Š. Y. ako veriteľ a J.. V. B., nar. XX.X.XXXX ako dlžník uzatvorili zmluvu o pôžičke na sumu 2.500.000,- Sk (82.984,79 eur) bezúročne bez uvedenia určitej doby splatnosti od podpisu zmluvy, pričom na základe ústneho dojednanja si v skutočnosti dohodli 3 % úrok mesačne v sume 75.000,- Sk (2.489,54 eur) a od 1.3.2002 2,5 % úrok mesačne 62.500,- Sk (2.074,62 eur), ďalej sa dohodli na splátkach k 10. dňu v mesiaci, kedy k pôžičke aj reálne došlo, ktorú dlžník splatil v celkovej sume 3.175.000,- Sk (105.390,69 eur), čím bolo veriteľovi vyplatených o 675.000,- Sk (22.405,89 eur) viac ku dňu 24.10.2002, na čo Š. Y. pod hrozbou násilia v nižšie rozvedenom období donútil podpísať fiktívne zmluvy o pôžičke J.. P. B., nar. XX.XX.XXXX, J.. V. B. P. V. B., nar. 3.9.1979 s tým, aby mu z fiktívnych pôžičiek platili úroky, pričom im uviedol, že ak ich platiť nebudú zabezpečí cez svojich známych v K., W. a ukrajincov, ktorých popísal ako tvrdých chlapov, že títo polámu ruky a nohy V. B., kde J.. V. B. a J.. P. B. v obave o zdravie a život syna V. B. a tento v obave o svoje zdravie a život mu naďalej vyplácali úroky z fiktívnych pôžičiek, ako aj zmenky a to konkrétne:
- zmluva o pôžičke podpísaná dňa 24.10.2002 medzi Š. Y. ako veriteľom a V. B. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti B..P..A.. W., B..T..Y.. na sumu 2.500.000,- Sk (82.984,79 eur) bezúročne bez uvedenia určitej doby splatnosti od podpisu zmluvy, pričom bol ústne veriteľom žiadaný 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 eur) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze

dlužníkovi neodovzdal, ale tento pôžičku splatil s tým, že k podpisu ďalšej zmluvy o pôžičke ku dňu 17.5.2006 bolo celkovo vyplatených veriteľovi 3.000.000,- Sk (99.581,75 eur),

- zmluva o pôžičke podpísaná dňa 17.5.2006 medzi Š. Y. ako veriteľom a J.. V.N. B. ako dlžníkom na sumu 2.500.000,- Sk (82.984,79 eur) bezúročne s dobou splatnosti v určenej do 25.10.2006, kde veriteľ žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 eur) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, ktorý však ku dňu 25.10.2006 veriteľovi zaplatil sumu 375.000,- Sk (12.447,72 eur), kde k podpisu ďalšej zmluvy o pôžičke dňa 4.8.2008 bolo celkovo vyplatených veriteľovi 1.250.000,- Sk (41.492,39 eur) a 800.000,- Sk (26.555,13 eur) J.. P. B. dňa 12.12.2006, teda celkovo bolo vyplatených veriteľovi 2.050.000,- Sk (68.047,53 eur),
- zmenka vystavená dňa 9.12.2005 medzi Š.C. Y. ako veriteľom a V. B. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti B..P.A.. W., B..T..Y.. na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 eur) s dobou splatenia do 13.12.2006, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 eur) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, ktorý však pokračoval v splácaní žiadaného mesačného 2,5 % úroku,
- zmluva o pôžičke podpísaná dňa 2.1.2007 medzi Š. Y. ako veriteľom a V. B. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti M. W., B..T..Y.. W. na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 eur) bezúročne s dobou splatenia do 31.12.2007, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 eur) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, avšak pokračoval v splácaní žiadaného mesačného 2,5 % úroku,
- zmluva o pôžičke podpísaná dňa 2.10.2007 medzi Š. Y. ako veriteľom a V. B. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti M. W., B..T..Y.. W. na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 eur) bezúročne s dobou splatenia v určenej lehote do 1.11.2007, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 eur) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, avšak pokračoval v splácaní žiadaného mesačného 2,5 % úroku,
- zmluva o pôžičke podpísaná dňa 4.8.2008 medzi Š. Y. ako veriteľom a J. ako dlžníkom na sumu 2.000.000,- Sk (66.387,83 eur) bezúročne s dobou splatenia najneskôr do 31.12.2008, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 eur) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, pričom ju Š. Y. opakovane pod hrozbou polámania rúk a nôh jej syna V. B. donútil podpísať zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, k bytu s príslušenstvom v W. N. L.. F. Č.. X, ktorého je vlastníkom s J.. V. B., podpísanú dňa 4.8.2008 medzi Š. Y. ako záložným veriteľom a J.. P. B. ako záložcom, následne Š. Y. ako záložca podal návrh na zápis vkladu záložného práva na Správu Katastra Prešov, ktorý bol zapísaný pod číslom M.-XXXX/XX na R. Č.. XXXX, čím sa stal druhým záložným veriteľom s tým, že postúpením pohľadávky prvého záložného veriteľa - L. na neho sa takto stal záložným veriteľom popísaného bytu, teda J.. V. B., J.. P. B. P. V. B. mu zaplatili od mesiaca október roku 1999 do 4.8.2008 v pravidelných jednorazových mesačných intervaloch po 75.000,- Sk (2.489,54 eur) a od 1.3.2002 po 62.500,-Sk (2.074,62 eur) celkovo 8.225.000,- Sk (273.019,98 eur), z ktorej celkovej sumy pod vyššie uvedenou hrozbou násilia získal 5.725.000,- Sk (190.035,18 eur), ku škode J.. V. B., J.. P. B. P. V. B..

3. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal žalobca v zákonnej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zn. J. X. XXX/XX - X zo dňa 2.7.2010 zamietnutá, pretože nebola dôvodná.

4. Žalobca podal podnet na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní zo dňa 26.8.2010. Listom zo dňa 24.9.2010 (doručeným dňa 4.10.2010) J. W. XX/XX-X mu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, trestný odbor oznámila, že s poukazom na zistené skutočnosti jeho návrh na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku nepokladá za dôvodný, o čom ho upovedomujú v súlade s ustanovením § 365 ods. 1 Trestného poriadku.

5. Prokurátorom Krajskej prokuratúry Prešov bola podaná na žalobcu pre obzvlášť závažný zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona.

6. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. XT/XX/XXXX-XXXX zo dňa 26.5.2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Prešov pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný.

7. Proti rozsudku Okresného súdu Prešov, sp.zn. XT/XX/XXXX-XXXX zo dňa 26.5.2014 podal odvolanie krajský prokurátor a poškodená J.. P. B..

8. Krajský súd v Prešove uznesením sp.zn. XTo/XX/XX-XXXX zo dňa 13.1.2015 o odvolaní krajského prokurátora a poškodenej J.. P. B. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. XT/XX/XX zo dňa 26.5.2014 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

9. Okresný súd Prešov rozsudok sp.zn. XT/XX/XXXX-XXXX zo dňa 5.6.2017 rozhodol tak, že žalobcu spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Prešov pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný oslobodzuje.

10. Proti tomuto rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. XT/XX/XXXX-XXXX zo dňa 5.6.2017 opäť podali prokurátor krajskej prokuratúry a poškodení J.. P. B., J.. V. B. a V. B. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Prešov uznesením sp.zn. XTo/XX/XX-XXXX zo dňa 25.1.2018 rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie krajského prokurátora.

11. Žalobca pred podaním žaloby požiadal žalovanú, zastúpenú generálnou prokuratúrou SR, o náhradu škody v rámci predbežného prerokovania nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a to písomným podaním zo dňa 20.8.2020.

12. Generálna prokuratúra SR, listom zo dňa 18.01.2021, žiadosť žalobcu o náhradu škody odmietla.

13. Obhajca žalobcu vykonal nasledovné úkony:

- 3.6.2010 - Prevzatie a príprava obhajoby - 120,23 eur + 7,21 eur rež. paušál
- 3.6.2010 - písomné podanie vo veci samej - 120,23 eur + 7,21 eur rež. paušál
- 26.8.2010 - písomné podanie vo veci samej - 120,23 eur + 7,21 eur rež. paušál
- 9.11.2010 - účasť pri vyšetrovacích úkonoch - 2 úkony - 240,46 eur + 14,42 eur rež. paušál
- 11.11.2010 - účasť pri vyšetrovacích úkonoch- 120,23 eur + 7,21 eur rež. paušál
- 16.11.2010 - účasť pri vyšetrovacích úkonoch- 120,23 eur + 7,21 eur rež. paušál
- 10.2.2012 - účasť na konaní pred súdom - 1 - 31,79 eur + 7,63 eur rež. paušál
- 14.6.2012 - účasť na konaní pred súdom - 3 úkony - 381,48 eur + 22,89 eur rež. paušál
- 16.8.2012 - účasť na konaní pred súdom - 2 úkony - 254,32 eur + 15,26 eur rež. paušál
- 5.10.2012 - účasť na konaní pred súdom - 2 úkony - 254,32 eura + 15,26 eura rež. paušál
- 14.12.2012 - účasť na konaní pred súdom - 127,16 eur + 7,63 eur rež. paušál
- 15.2.2013 - účasť na konaní pred súdom - 2 úkony - 260,32 eur + 15,62 eur rež. paušál
- 24.4.2013 - prevzatie a príprava obhajoby - 130,16 eur + 7,81 eur rež. paušál
- 14.6.2013 - účasť na konaní pred súdom - 1 - 32,54 eur + 7,81 eur rež. paušál
- 19.8.2013 - porada s klientom 1/3 - 38,63 eur + 7,81 eur rež. paušál
- 21.8.2013 - písomné podanie vo veci samej - 115,90 eur + 7,81 eur rež. paušál
- 26.9.2013 - účasť na konaní pred súdom - 1 - 28,97 eur + 7,81 eur rež. paušál
- 23.10.2013 - písomné podanie vo veci samej - 115,90 eur + 7,81 eur rež. paušál
- 21.11.2013 - účasť na konaní pred súdom - 1 - 28,97 eur + 7,81 eur rež. paušál
- 6.2.2014 - účasť na konaní pred súdom - 1 - 30,05 eur + 8,04 eur rež. paušál
- 7.3.2014 - písomné podanie vo veci samej - 120,23 eur + 8,04 eur rež. paušál
- 25.3.2014 - porada s klientom 2/3 - 80,15 eur + 8,04 eur rež. paušál
- 27.3.2014 - účasť na konaní pred súdom - 120,23 eur + 8,04 eur rež. paušál
- 22.5.2014 - porada s klientom 2/3 - 80,15 eur + 8,04 eur rež. paušál
- 23.5.2014 - účasť na konaní pred súdom - 120,23 eur + 8,04 eur rež. paušál
- 26.5.2014 - účasť na konaní pred súdom - 1 - 30,05 eur + 8,04 eur rež. paušál
- 18.11.2015 - porada s klientom 1/3 - 41,16 eur + 8,04 eur rež. paušál
- 20.11.2015 - účasť na konaní pred súdom - 1 - 30,05 eur + 8,58 eur rež. paušál
- 13.1.2016 - porada s klientom 2/3 - 84,77 eur + 8,58 eur rež. paušál
- 15.1.2016 - účasť na konaní pred súdom - 127,16 eur + 8,58 eur rež. paušál
- 19.4.2016 - porada s klientom 1/3 - 42,38 eur + 8,58 eur rež. paušál
- 21.4.2016 - účasť na konaní pred súdom - 127,16 eur + 8,58 eur rež. paušál
- 1.11.2016 - porada s klientom 2/3 - 84,77 eur + 8,58 eur rež. paušál

- 3.11.2016 - účasť na konaní pred súdom - 127,16 eur + 8,58 eur rež. paušál
- 20.3.2017 - porada s klientom 2/3 - 86,77 eur + 8,84 eur rež. paušál
- 23.3.2017 - účasť na konaní pred súdom - 130,16 eur + 8,84 eur rež. paušál
- 31.5.2017 - porada s klientom 2/3 - 86,77 eur + 8,84 eur rež. paušál
- 1.6.2017 - účasť na konaní pred súdom - 2 úkony - 130,16 eur + 8,84 eur rež. paušál
- 18.1.2018 - porada s klientom 2/3 - 89,33 eur + 9,21 eur rež. paušál
- 23.1.2018 - písomné podanie vo veci samej - 134,- eur + 9,21 eur rež. paušál
- 25.1.2018 - účasť na konaní pred súdom - 134,- eur + 9,21 eur rež. paušál

14. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že k trestnému stíhaniu došlo v dôsledku obchodných vzťahov, ktoré mal s rodinou B.. Títo si vymysleli, že sa im vyhrážal, ich vydieral. Trestné stíhanie trvalo osem rokov. Spočiatku to pokladal za zlý vtip, avšak musel žiť s pocitom, že mu hrozí 20 až 25 rokov, resp. doživotie. Rok pred začatím trestného stíhania plánovali s vtedajšou priateľkou manželstvo. Mal vážne obavy z toho, či kvôli trestnému stíhaniu má ísť do tohto manželstva. Čelil nepríjemným otázkam, nakoľko mu hrozil rovnaký trest ako Č. a z tohto dôvodu chodiť do spoločnosti mu bolo nepríjemné. Nepúšťal som sa do dlhodobějších projektov, nakoľko mohlo sa stať, že by išiel do výkonu trestu. Zo začiatku si to neprípúšťal, až v momente, keď sa to dostalo na súd. Dodnes mu nie je jasné ako mohol byť trestne stíhaný pre výpovede podvodníkov.

15. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma, spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe), bola nahradená. Systematickým a logickým (extenzívnym) výkladom je nevyhnutné dospieť k záveru, že rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie obvinenia pre nezákonnosť, ak k nemu došlo preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným sa nepotvrdil. Pri takomto výsledku trestného stíhania je potrebné vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že teda nemalo byť proti nemu vznesené obvinenie. Neposudzuje sa pritom správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, rozhodujúci je výsledok trestného stíhania. Nie je namieste lipnúť na formálnom zrušení (zмене) nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Reštriktívny výklad zákona by bol v rozpore so zmyslom a účelom tohto právneho predpisu a v rozpore so všeobecným princípom spravodlivosti.

16. Škoda, ktorá vznikla žalobcovi spočíva vo vzniku trov obhajoby v trestnom konaní po vznesení obvinenia. V konaní nebolo sporné, že obhajca žalobcu úkony v trestnom konaní riadne vykonal, žalovaná tieto úkony nespochybnila a tieto boli vyčíslené v súlade s advokátskou tarifou. Žalobcovi by nevznikli náklady na trovy obhajoby, pokiaľ by proti nemu nebolo vznesené obvinenie. Vzniknutá škoda je teda v priamej príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia voči žalobcovi. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 5.975,50 eur.

17. Súd mal za preukázané, že žalobca splnil zákonom požadovanú podmienku a pred podaním žaloby požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku žiadosťou. Listom zo dňa 18.1.2021 bolo žalobcovi oznámené, že uplatnený nárok nebude uspokojený. Predmetný list mal byť žalobcovi doručený dňa 25.1.2021 (nebolo sporné), nasledujúci deň sa žalovaný dostal, pokiaľ ide o náhradu škody, do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.975,50 eur od 26.1.2021 do zaplatenia.

18. Žalobca okrem náhrady škody požadoval aj nemajetkovú ujmu vo výške 7.000,- eur.

19. Ako vyplýva z ustanovenia § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. priznanie nemajetkovej ujmy prichádza do úvahy pri konštatovaní porušenia práva (nezákonného rozhodnutia/nesprávneho úradného postupu), ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pre poškodeného, pričom zásah tejto intenzity musí žalobca preukázať. Nemajetková ujma má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby. Jej výšku určuje súd úvahou s prihliadnutím na závažnosť spôsobenej ujmy, vychádzajúc predovšetkým z kritérií uvedených v ustanovení § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.

20. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že u žalobcu nie je dostatočným zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva, pretože došlo k závažnému následkom v jeho živote. Na rozhodovanie o výške nemajetkovej ujmy mala vplyv skutočnosť, že žalobca bol trestným stíhaním voči jeho osobe

poškodený po dobu takmer 8 rokov, čo je neúmerne dlhá doba. Súd pri výške prihladol aj na to, že žalobcovi hrozil trest odňatia slobody na 20 až 25 rokov až doživotie, čo nepochybne v ňom vzbudzovalo strach a stres. Na strane druhej súd prihladol na skutočnosť, že počas trestného stíhania osobná sloboda žalobcu nebola obmedzená. Dopad trestného stíhania nenarušil jeho vzťahy s vtedajšou priateľkou, s ktorou sa počas trestného stíhania oženil.

21. Vychádzajúc z princípu právnej istoty a rozhodovacej praxe súdov v obdobných veciach vo vzťahu k priznávaniu náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa § 6 zákona č. 514/2003 Z.z, súd považoval žalobcom uplatnené sumu 7.000,- eur, s prihliadnutím na dĺžku trvania trestného stíhania a hroziaci trest, za primeranú a zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti.

22. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

23. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

24. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

25. Poukázal na to, že vykonaným dokazovaním objasnené skutkové zistenia svedčia o nevyhnutnosti prijatia opačných záverov, než ku ktorým dospel súd prvej inštancie.

26. Ako vyplýva z § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. priznanie nemajetkovej ujmy prichádza do úvahy pri konštatovaní porušenia práva (nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu), ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pre poškodeného, pričom zásah tejto intenzity musí žalobca preukázať. Nemajetková ujma má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby. Jej výšku určuje súd úvahou s prihliadnutím na závažnosť spôsobenej ujmy vychádzajúc z kritérií uvedených v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.

27. Skutkové zistenia v prejednávanej veci nesvedčia o preukázaní intenzity zásahu nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia žalobcom v akejkoľvek rovine, a to či už rodinnej, pracovnej alebo osobnej v takom stupni, aby samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadosťučinením pre žalobcu. Totiž v priebehu trestného konania si žalobca zobral svoju vtedajšiu priateľku za manželku, táto o trestnom stíhaní vedela, zvyšok rodiny sa podľa udania žalobcu o vedenom trestnom konaní dozvedel až po jeho právoplatnom ukončení, a teda po oslobodení žalobcu. Žalobca podnikal a aj v súčasnosti a v priebehu trestného konania podnikal v jednej a tej istej obchodnej spoločnosti.

28. Vo vzťahu k záveru súdu o dĺžke trestného konania treba poznamenať, že v tomto konaní nebolo nijakým spôsobom preukázané a dokazované, že za dĺžkou vedeného trestného konania je pochybenie alebo nezákonný postup žalovaného, pričom rozhodnutie o vznesení obvinenia nemá samo o sebe na dĺžku trestného konania žiadny vplyv. S takýmto druhom rozhodnutia, v prípade konštatovania jeho nezákonnosti, nemôže byť takýto následok automaticky bez ďalšieho spájaný. V prípade, ak žalobca mal za to, že v trestnom konaní došlo k zbytočným prietahom, je potrebné tieto riešiť formou samostatnej žaloby a právnu úvahu o neprimeranej dĺžke trestného konania je potrebné náležite skutkovo podložiť. Treba poukázať na to, že štádium prípravného trestného konania bolo ukončené podaním žaloby 11.2.2011. Žalobcom udávaný strach alebo stres z hrozby trestu nebol nijako preukázaný.

29. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

30. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

31. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania,

príčom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

32. Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

33. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

34. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

35. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

36. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

37. Podľa § 16 ods. 1, 4 zákona č. 514/2003 Z. z., zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

38. Podľa § 17 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

39. Podľa § 25 zákona č. 514/2003 Z. z., ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

40. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že žalobca bol trestne stíhaný na základe uznesenia vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru Prešov, Úrad justičnej a kriminálnej polície Č.: K.-XX/OVK-W.-XXXX z 24.5.2010, a to pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal žalobca sťažnosť, ktorá však bola zamietnutá uznesením prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp.zn. J. XXX/XX-X z 2.7.2010. Následne prebehlo trestné stíhanie žalobcu tak, ako to správne zistil súd prvej inštancie, pričom toto bolo ukončené až rozhodnutím odvolacieho súdu - Krajského súdu v Prešove č.k. XT/XX/XXXX-XXXX z 25.1.2018. Už v predchádzajúcich štádiách konania bol žalobca spod obžaloby oslobodený (rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. XT/XX/XXXX-XXXX z 26.5.2014).

41. Za týchto okolností je daná zodpovednosť žalovaného za škodu, ktorá žalobcovi v dôsledku uvedeného trestného stíhania vznikla a zároveň sú dôvodné nároky, ktoré žalobca v tomto konaní proti žalovanému uplatňuje, pričom tieto vyplývajú z citovaného § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Skutočne treba súhlasiť so záverom, že rozhodnutie o začatí trestného stíhania proti žalobcovi a z toho vyplývajúce trestné stíhanie bolo nezákonné, čo bolo potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozhodnutím súdu.

42. V zhode so súdom prvej inštancie konštatuje aj odvolací súd, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je v prípade žalobcu dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu, ktorá mu bola spôsobená uvedeným nezákonným rozhodnutím a následným trestným stíhaním.

43. V tejto súvislosti nemožno akceptovať argumentáciu žalovaného spočívajúcu v tom, že v zásade viedol žalobca normálny život, vedel si zabezpečiť prostriedky na živobytie vo forme podnikania a založil si aj rodinu. Je nepochybné, že hrozba trestu a dlhodobé trestné stíhanie (v rozmedzí rokov 2010 až 2018) spôsobilo žalobcovi problémy a stres tak, ako na to, žalobca v priebehu konania poukazoval. Nemožno opomenúť, že bol stíhaný za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, pričom mu hrozil vysoký trest (odňatie slobody na 20 až 25 rokov), a teda nemožno súhlasiť s odvolacími námietkami žalovaného spočívajúcimi v tom, že strach alebo stres z uvedenej hrozby trestom, ku ktorému mohlo potencionálne dôjsť, nebol preukázaný. Všetky tieto okolnosti žalobca v priebehu konania náležite vysvetlil, o jeho vysvetleniach nemožno mať pochybnosti a na závažnosti ujmy, ktorú počas tohto trestného konania utrpel, nemení nič ani okolnosť, že sa venoval svojmu podnikaniu a založil si aj rodinu. Je nepochybné, že pokiaľ ide o podnikanie, musel toto vykonávať, aby si zabezpečil prostriedky na živobytie. Samotný vstup do manželstva a založenie rodiny nie je okolnosťou, ktorá by znižovala závažnosť a intenzitu ujmy, ktorou trpel počas uvedeného 8-ročného trestného stíhania.

44. Preto je nárok žalobcu vo výške 7.000,- eur v rovine tejto nemajetkovej ujmy dôvodným, a to tak čo do dôvodu, ako aj jeho výšky.

45. Podobne a nepochybne je dôvodný nárok žalobcu aj na náhradu trov obhajoby v celkovej sume 5.975,50 eur s prísl., nakoľko tieto finančné prostriedky nepochybne vynaložil titulom odmeny za obhajobu, ktorá bola v prospech jeho osoby vykonaná advokátmi (Q.. V. K. a Q.. L. K.).

46. Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvej inštancie tak v rovine priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ako aj v rovine náhrady škody titulom prostriedkov vynaložených žalobcom na obhajobu vecne správne a ako také ho odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

47. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto

trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).